ODZIV INSTITUTA »JOŽEF STEFAN« NA ODPRTO PISMO GIBANJA ZA PRAVICE PALESTINCEV

Na Institutu »Jožef Stefan« smo se seznanili z odprtim pismom Gibanja za pravice Palestincev, ki se nanaša na obisk izraelske veleposlanice Ruth Cohen-Dar 17. novembra 2026. Razumemo, da je obisk sprožil etična vprašanja in različne odzive, tudi med zaposlenimi na institutu. Te pomisleke jemljemo resno.

Institut »Jožef Stefan« odločno obsoja nasilje nad civilnim prebivalstvom, množično pobijanje in etnično čiščenje. Še posebej nas prizadevajo trpljenje civilnega prebivalstva ter uničevanje bolnišnic, univerz, raziskovalnih ustanov in druge infrastrukture, nujne za dostojno življenje v Palestini, Ukrajini ali kjerkoli drugje po svetu. Spoštovanje človeškega dostojanstva in etična odgovornost sta neločljivi del našega poslanstva.

Izraelska veleposlanica je inštitut obiskala na svojo pobudo. Srečanje je bilo namenjeno predstavitvi delovanja inštituta ter pogovoru o znanstvenih področjih in možnostih mednarodnega sodelovanja. Sprejem diplomatske predstavnice ne pomeni podpore politiki ali ravnanjem vlade države, ki jo predstavlja. Prav tako ne pomeni, da inštitut zanemarja humanitarne in etične vidike dogajanja v Gazi in na Zahodnem bregu.

IJS sodeluje z raziskovalnimi institucijami iz številnih držav, tudi z izraelskimi partnerji, med drugim v mednarodnih raziskovalnih projektih, ki jih sofinancira evropska komisija. Takšno sodelovanje razumemo kot povezovanje znanstvenih skupnosti, ne kot izražanje politične podpore posameznim državam. Pri presoji sodelovanj morajo biti ključni njihova vsebina, namen, etična sprejemljivost in veljavne pravne obveznosti.

Gibanje za pravice Palestincev nas poziva k prekinitvi vseh sodelovanj z izraelskimi institucijami in ustavitvi dogovarjanja o novih. Menimo, da je treba vprašanja o posameznih sodelovanjih obravnavati odgovorno in konkretno, na podlagi preverjenih dejstev ter pravnih in etičnih meril, ne zgolj na podlagi države izvora raziskovalnih partnerjev. To ne izključuje presoje ali omejitve sodelovanja, kadar zanjo obstajajo utemeljeni razlogi.

Naše vrednote so raziskovalna odličnost, neodvisnost in integriteta, odprtost in relevantnost, trajnostna naravnanost, svoboda ustvarjanja ter moč sodelovanja. Zavezujejo nas k strokovni avtonomiji, odgovornosti in spoštljivemu dialogu z različnimi deležniki. Spoštujemo tudi pravico zaposlenih, da o družbenih in etičnih vprašanjih izrazijo različna stališča.

Prepričani smo, da mora znanstveno sodelovanje temeljiti na integriteti, človekovem dostojanstvu in odgovornosti do družbe.

Prof. dr. Leon Cizelj
Direktor Instituta »Jožef Stefan«